

Severina Slovenijale

Novo dobro i ugodno iznenađenje stiglo je iz Slovenije - od mladog i nadarenog režisera Marka Naberšnika u filmu »Pijetlov doručak«, u kojemu vrlo značajnu ulogu ima naša Severina Nazionale. Film naprosto odudara od one slovenske matrice žganja-špricer-pivo i susjed Bosanac, ili fatalističkog urbanog pogleda u smisao života zalivenog, naravno, rakijom

Iz Sarajeva Mate ĆURIĆ

Nakon BiH i Makedonije red je došao i na Sloveniju da se predstavi u programu Regional, koji je još jedan dobro osmišljen marketinški trik SFF-a da iz europskih kulturno-političkih krugova izvuče poprilična sredstva za treniranje tolerancije i međusobne suradnje na ovim prostorima - kako oni to naglašavaju.

Koristi je bilo, prije svega filmske, kroz Cinelink jer je to bio put kako iz Sarajeva stići do bruxellske kase i financirati filmove u spomenutim zemljama, pa ih onda opet u Sarajevu prikazati u okruženju zemalja pakta i suradnje generacija koje tako prevladavaju »ratno stanje«. I na bosanskom, makedonskom i slovenskom filmu moguće je tako vidjeti i upoznati mlade ljude koji su prvi put u Sarajevu, a posebno one iz Srbije čiji filmovi tek slijede, koji ne skrivaju svoju anemičnost prema svemu što se ovom gradu dešavalo, a nisu o tome znali ili se nisu usudili pitati.

No, s politike se vraćamo filmu. Kao i svi slični festivali, organizatori se nastoje u izboru filmova držati nekog zajedničkog nazivnika, a ove godine taj bi bio oprost i uloga djeteta u obitelji. Sestre Makedonke su nastavile ono što je Vuletić započeo, a onda je novo dobro i ugodno iznenađenje stiglo iz Slovenije - od mladog i nadarenog režisera Marka Naberšnika u filmu »Pijetlov doručak«, u kojemu vrlo značajnu ulogu ima naša Severina Nazionale.

Moram odmah reći da svi oni razvikani slovenski filmovi s bosanskim primjesama, poput Đurinog »Kajmaka i marmelade« ili »Kruha i mlijeka« Jana Cvitkovića, koliko god bili nagrađivani i gledani nisu u dometu »Pijetlovog doručka« i tek bi se ovo s pravom mogao nazvati »film made in Slovenija«. On naprosto odudara od one slovenske matrice žganja-špricer-pivo i susjed Bosanac, ili fatalističkog urbanog pogleda u smisao života zalivenog, naravno, rakijom. Ipak, Naberšnik je zavičajju, Sloveniji (Murska Sobota i Maribor), podario pravo i dostojno mjesto autentičnosti, ali je sve ostalo, i najviše ono profesionalno, odmaknuo od toga i kao dobar newyorški đak i student uobličio u prasak gotovo do sada neviđenu glumu u slovenskom filmu, humor i poruke koje plijene pažnju gledatelja.

Budući da je radnja smještena u pograničnom, zagorskom dijelu hrvatsko-slovenske meje, što se najbolje osjeća u dijalektu i kajkavštini, a kako je Severina Vučković taj vječiti predmet žudnje dobroćudnog mehaničara Gajaša, kojega čudesno iskreno igra Vlado Novak, za kojega još uvijek nismo sigurni je li naturščik ili profesionalac - kao da se svi bojimo razočarenja - »Pijetlov doručak« bi lako mogao postati jedan od najgledanijih »domaćih« filmova u Hrvatskoj.

Riječ je o mladom mehaničaru bez obitelji Đuri (Primož Bezjak) koji se zapošljava kod starijeg majstora Pište (Vlado Novak) u slovenskoj provinciji u tranziciji s novim mjesnim tajkunima i starim društvom uz piće ispod loze u vrtu. Lijepa i poželjna supruga lokalnog bossa (Pia Zemljčić i Dario Varga) zapet će za oko Đuri, a njegovom šefu je san da vidi uživo Severinu, čiju sliku stalno nosi na kutiji svojih cigareta. U tom prasku različitih želja i nadanja, lokalnog ritma koji drži Vlado Novak (tako vrhunsku glumu sam samo jednom doživio od Ive Gregurevića u Radićevom filmu »Što je Iva snimila....«) svi će na kraju dobiti što im pripada. Boss

zatvor za podvođenje Ukrajinki i metak majstora Pište jer mu je podvalio lažnu Severinu, Đuro će dobiti bossovu ženu i majstorovu radionicu jer će ovaj u zatvor, ali će mu se prije toga ispuniti san da uživo sluša Seve Slovenijale, dok će u najboljoj maniri Jirija Menzela Naberšnik zatvoriti krug ugodnog zadovoljstva.

Premda sam film odgledao sjedeći uz Severinu u kinu, dozvoljavam i mali utjecaj na moju objektivnost, ali je za to ipak zaslužniji Novak, dok je kao koproducent Jadran film iz Zagreba s Vinkom Grubišićem napravio velik i unosan posao. Inače, hrvatska prisutnost se osjeća na više mjesta i nekoliko uloga: TDR je kroz Avangard pokrovitelj nagrade publike, koja očito privlači najveći dio gledatelja jer svi i ne mogu u Narodno pozorište preko crvenog tepiha, a otvara im se mogućnost nagradnog besplatnog ljetovanja u Rovinju i Vrsaru, što je san mnogima.

Tako ne treba čuditi prepuno kino Obala Meeting Point ili ono na otvorenom Open Air Vatrogasac, gdje su prikazani njemački i portugalsko-brazilsko-francuski filmovi »Hotel dobrodošli« Sonje Heiss i »Suely na nebu« Karima Ainouza, koji bi u svakoj drugo prilici skupili jedva desetak filmofila. No, Heiss na tlu Azije propituje ponašanje Europljana koji na pogrešnom mjestu tragaju za identitetom, više se kao napajaju tuđom nesrećom pri kojoj im se njihova čini banalnom. Film nije lišen neposrednog humora koji proizlazi iz karaktera likova a ne situacija, dok Ainouz, slično kao Naberšnik, provinciju oko Sao Paula koristi da pojača želje i nade svojih junaka.

Ovdje je riječ o mladoj majci koja je prerano rodila pa ne zna što sa sobom, a kamoli s djetetom. Filmove bi TV trebala obavezno otkupiti. Siromaštvo Južne Amerike ili ono u Aziji dobra je slika za nas u Europi da si priznamo koliko smo zapravo sretni i da često preko kruha išćemo pogaču. Valjda je to jedini put do Severine uživo, bi ga vrag?

Ponedjeljak, 20. kolovoza 2007.

Glas Istre - nezavisni dnevnik • Pula, Riva 10 • tel. 052/591-500 • Sva prava pridržana • 2004.-2007.